

Izhaja vsak četrtak
in volja s poštnino
tudi in v Mariboru
s poštnanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Haročnina se pošilja
upravnistvu v tiskarni
sv. Cirila, koroska
ulica št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Dobrotinski hotel, slo-
venskega društva do-
živajo list brez po-
stolne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Prejemniki listi dobijo
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Kopirani se ne vra-
čajo, nplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če so natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede popoldne.

Štev. 52.

V Mariboru, dne 25. decembra 1902.

Tečaj XXXVI.

Ob novem letu.

(Vabilo na naročbo.)

Z današnjo številko vzamemo slovo od starega leta. Šestintrideset let že izhaja naš list! Koliko nasprotstva, obrekovanja in zlobnosti se je nakopičilo proti njemu tekom teh dolgih let! — Toda zavest, da se borimo za resnico in za pravico, je premagalo vsa nasprotstva, vse ovire. List se je vedno bolj širil, vedno več naročnikov pridobival, tako, da sedaj že v 6000 iztisih izhaja med naše verno slovensko ljudstvo. — In komu se imamo zahvaliti, da nismo omagali v tem boju? Našim zvestim naročnikom in prijateljem, ki so vodilne misli našega lista širili tudi med svoje sosede ter s tem pomagali širiti pravo versko in narodno izobrazbo. Imamo naročnike, ki so že 30, tudi 36 let naši zvesti naročniki, pravcati »veterani« v naših vrstah!

Vsakdo pa lahko opazuje, da se tudi brezverski in profinarodni časniki vedno bolj širijo. Zastonj ga vsiljujejo ljudstvu, samo da dosežejo svoj namen, da mu polagoma napolnijo srce s strupom, z mržnjo do slovenskega naroda in svete vere. Laskajo se ljudstvu na vse mogoče načine, postavljajoč se za njegovega zaščitnika. Vse z namenom, da bi ga pridobili zase, da bi napravili iz njega verskega in narodnega odpadnika. Zraven pa blatijo naše narodne in verske voditelje ter hujskajo proti njim. Kake nasledke ima tako hujskanje, videli smo tekom tega leta, ko so s takim strupom napolnjeni ljudje ubili svojega lastnega dušnega pastirja!

Katoliško slovensko ljudstvo! Z ozirom na neprestane napade na našo vero in jezik, ti kličemo: Vstani iz brezdelavnosti, vzdrami se iz narodnega spanja! Vstani ter pridene naše vrste bojevat se za naše verske in narodne svetinje! Naš list se v tem smislu bojuje že leta in leta. Somišljeniki, pomagajte nam v tem boju, skrbite, da bo prišel list v slehrno slovensko hišo, da bode ves naš narod spoznal, kdo je njegov prijatelj, kdo sovražnik. Agitirajte za katoliško časopisje, da obvarujete sebe in druge pred uplivom verskih in narodnih nasprotnikov.

Naša edina želja je, da bi slovenski kmet sprevidel, kje je resnica, kje je laž. Nam ni za dobiček, za to nismo in ne bomo po »Štajerčevem« receptu naročnine zvišali, ampak čeravno imamo veliko več stroškov s tem, da izdajamo »Naš Dom« brezplačno kot prilogo, ostali bomo pri starem, tako da bode tudi prihodnje leto veljal »Slov. Gospodar« s prilogo »Naš Dom« celo leto 4 K, pol leta 2 K, četrt leta 1 K.

Upamo, da nam ostanejo vsi stari naročniki zvesti ter da si bodo prizadevali pridobiti vsak vsaj še enega novega naročnika.

Vsem našim naročnikom, dopisnikom, prijateljem in somišljenikom želimo vesele božične praznike in srečno novo leto

Uredništvo in upravništvo
„Slov. Gospod.“

Državni zbor.

Dunaj, 22. decembra 1902.

Krošnjarstvo.

Prebivalci tistih krajev, ki so že od nekdaj se pečali s krošnjarstvom, so v novi postavi prejeli staro pravico, da se smejo s temi svojimi posli pečati tudi nadalje. Da, dovolilo se jim je še več. Če ne morejo svoje robe sami nositi, jo bodo smeli celo po svetu voziti. Istotako bodo smeli še tudi nadalje ogrski Slovaki romati po naših deželah in vezati lonce itd.

Terminska kupčija z žitom na borzi.

Bralcem »Slov. Gospod.« je znano, da se je v poslanski zbornici pri posvetovanju § 12 te postave sprejel predlog dr. Schöpperja z enim glasom večine, (94 glasov proti 93.) vsled katerega naj bi se postavila prepovedala, da se na vse take načine, kakor se je zadnjih 30 let goljufiga kupčija z žitom na borzi vršila, v prihodnje več vršiti ne sme. Manjšina državnega zbora, med njo tudi Jugoslovani, so zahtevali, da se vsled § 12 te postave prepusti pravica vladi, katera naj v prihodnje prepoveduje raznovrstne načine te goljufige spekulacije. Bistveno ste toraj večina in manjšina zahtevala isto. Že takrat, ko se je z enim glasom večine določilo, da so prepovedani vsi nekdanji načini te borzne kupčije z žitom, se je domnevalo, da gosposka zbornica ne bo hotela pritrčiti temu sklepu poslanske zbornice. In res, tako se je tudi zgodilo. Gosposka zbornica je pritrčila predlogu manj-

Listek.

Jakova fotografija.

Prevel Višnjevicki.

»Kaj se že vse dandanes v mestu in po svetu ne dogaja in iznajde — to ni več kristjansko! Niti verjeti ni, če človek sam tega na lastne oči ne vidi. Mislite si samo, tam imajo nekaka kolesa, čisto ozka, na to vrtalo se vsedeš, malo pritiskaš z nogami, in leti ti kot sam živ hudir. — Pa v to nebodigatreba kolo ni vprežen ne konj niti osel; ako bi bil vsaj pes, bi še človek nič ne rekel, ali tako ni nič, popolnoma nič... hudiman leti sam... Od početka sem mislil, da je parni železniški stroj, vendar nisem nikjer opazil dima, in lokomotivovodja je bil popolnoma trezen.«

Tako je razlagal na dolgo in široko Joža v krčmi pri »Rudečem repu« svojim tovarišem.

»In vse to še ni nič proti fotografu.« pripomni Jaka; »veš, to te naslikajo s kožo in lasmi, od nog do glave, ravno tako, kakoršen si... Ne potrebujejo nobene barve, nobenega čopiča, in vsa coprnija ne traja dalje kot pol dneva — pa si že naslikan...! Veš, to ti prime fotograf črno škatljo...«

notri ni nič, čisto nič, razven malo črnega zraka.

Umetnik vtakne glavo v to škatljo, nato ti nakrat skočijo kvišku mala vratica, ravno tako kakor pri žepni uri, če pritisneš na pero — in eden, dva, tri, — pa si že notri kakor miš v pasti, in nikdar več ne prideš ven...

Nato nese ta fotograf tisto škatljo s teboj vred v temno kamrico.

Ne traja dolgo, kar ti že prineso podobo in še celo v lepem okvirju! Niti misliti si ne moreš, kako hitro je to gotovo. Pa po obrazu in rokah si še črn, kot bi te bil iz dimnika potegnil ali kot jutrovski kralj Gaspard pri betlehemske jasliah... In celi teden, dan za dnem, te mora potem fotograf umivati z milom in sodo, dokler nisi bel... Ko je to dovršeno, si na podobi ravno tak, kakor v resnici — tu ti ne manjka noben las, nobena bradavica, popolnoma nič!... Ko je prva podoba gotova, začne z drugo, seveda gre ta hitreje; daš si lahko napraviti tisoč, ali pa še več slik. Toda to stane, stane, stane, moj ljubi!... Če si pa prav zvit, potem lahko na eni podobi dobiš kar nakrat več svojih slik kakor eno...

Ne sme se namreč človek ustrašiti, če fotograf tam kriči in vpije, kot bi mu kožo drl: sedaj mir, popolnoma mir!... Ako pa

ti malo mencaš in sučeš z glavo, ko skačejo tista vratica sem in tja, kjer je menda sam hudir, Bog nas ga varuj in vsi sveti nedolžni otročiči, katere je dal Herodež poklati, dobiš pet ali pa še več obrazov na podobo in to ne stane nič; samo zvit moraš biti — zvit!

Vse se smeje, najbolj pa Miha, veliki hlapec pri »Rudečem repu«.

»Ti, Jaka, ali si se že ti dal slikati, da tako dobro vse veš?« vpraša Šima.

»Pri moj zeleni, ne še, pa mojo babnico sem hotel dati enkrat... To se je pa tako zgodilo: moja Jera je še najpridnejša med vsemi babnicami, ali enkrat jo je šment obsedel, da ni celih pet tednov nič govorila. — Ako je pa baba enkrat obsedena, potem jo je že težko ozdraviti. Škropil sem jo z blagoslovljenim polenom, molil na vse načine in vse, kar sem znal, pa vse ni nič pomagalo. — Hrt je molčal in ni rekel niti »ne niti« da. — Še če sem jo pozdravil, mi ta babji hudir ni nič odgovoril in vse to zaradi tega, ker si je vtepla v bučo, da sem enkrat baje prišel pijan domov; sicer sem bil takrat trezen, kakor na sam sveti božič. — Ko sem že vse načine poskusil, da preženem hudimana, kar mi pride pametna misel. — Čakaj, si mislim, ti trmoglavost babja, te bom že ozdravil. — Šel sem v mesto k fotografu in sem mu dejal: